

BLOGI

Suomen Pankki jatkaa rahapolitiikkatoimista johtuvien korkokulujen kattamista ja purkaa varauksiaan

28.03.2025 | Antti Nurminen

KIRJOITTAJA



Antti Nurminen
Riskienhallintapäällikkö

Suomen Pankin taseen rakennetta ja taloudellista tulosta määrittävät keskeisesti hintavakauden ylläpitämiseksi tehdyt rahapoliittiset toimet sekä valuuttavarannon hallinnointi. Taseen keskimääräinen koko oli vuoden 2024 aikana 153 miljardia euroa. Taseen rakenteellisesta korkoriskistä aiheutuneet kustannukset rasittivat Suomen Pankin toiminnallista tulosta vastaavasti kuin vuotta aikaisemmin ja tilikauden tulos oli nolla euroa.

Taseessa on yhä rakenteellinen korkoriski

Keskuspankkitalletuksista aiheutuvat korkokulut painoivat Suomen Pankin toiminnallisen tuloksen merkittävästi tappiolliseksi vuonna 2024.

Ero taseen varojen ja velkojen korkosidonnaisuudessa aiheuttaa rakenteellisen korkoriskin Suomen Pankin taseeseen. Taseessa vastaavaa-puolella olevat rahapoliittiset saatavat (arvopaperit) ovat pääosin kiinteäkorkoisia. Osto-ohjelmilla ja luotto-operaatioilla luotu likviditeetti näkyy puolestaan Suomen Pankin taseen vastattavaa-puolella vaihtuvakorkoisina keskuspankkitalletuksina.

Eurojärjestelmä päättää liikepankkien keskuspankkitalletuksille maksettavan korkotason rahapoliittisin perustein. Korkotaso vaikuttaa suoraan Suomen Pankin korkokustannuksiin. Talletuksille maksettavan koron lasku parantaa Suomen Pankin korkokatetta. Taseen

rakenteellinen korkoriski pienenee, kun rahapoliittisista syistä ostetut kiinteäkorkoiset velkainstrumentit erääntyvät.

Rahapoliittiset arvopaperisalkut erääntyvät vähitellen

Rahapoliittisten arvopaperisalkkujen koko pieneni 8 mrd. euron edestä vuoden aikana, kun erääntyvien velkakirjojen uudelleensijoittaminen lopetettiin vuoden loppuun mennessä.

Vuoden lopussa Suomen Pankin taseessa oli 82 miljardin euron edestä rahapoliittisten ostojen kautta hankittuja velkakirjoja. Näistä pääosa on Suomen valtion liikkeeseen laskemia velkakirjoja.

Nämä kiinteäkorkoiset velkakirjat on ostettu pääosin hyvin matalien korkojen aikana ja niiden jäljellä oleva juoksuaika on keskimäärin 6 vuotta. Velkakirjojen tuotto on vähäinen suurista nimellismääristä huolimatta.

Rahapoliittiset velkakirjaostot rahoitetaan keskuspankin luomalla likviditeetillä, joka näkyy taseen velkapuolella liikepankkien keskuspankkiin tekeminä talletuksina. Vuoden 2024 aikana talletuskorko oli keskimäärin 3,73 %.

Suomen Pankin toiminnallinen tulos oli negatiivinen - oman pääoman määrä pysyi vakaana

Korkokate on keskeisin Suomen Pankin tulokseen vaikuttava tekijä. Keskuspankkitalletusten kustannukset painoivat korkokatteen edellisvuoden tapaan negatiiviseksi vuonna 2024 ja Suomen Pankin toiminnallinen tulos oli 1 027 miljoonaa euroa tappiollinen. Tappio katettiin purkamalla jäljellä ollut yleisvaraus sekä purkamalla osittain reaaliarvovarausta, jolloin tilikauden tulokseksi muodostui nolla euroa.

Keskuspankit voivat tehdä taseisiinsa varauksia, joiden avulla hallitaan taloudellisia riskejä. Suomen Pankki varautui matalien korkojen aikana korkeamman korkotason kustannuksiin pitkäjänteisesti riskivarauksiaan kasvattamalla. Vuoden 2024 lopussa riskivarausten yhteismäärä oli 3,0 miljardia euroa. Nämä varaukset koostuvat reaaliarvovarauksesta sekä valuuttakurssi- ja hintaerovarauksesta. Lisäksi Suomen Pankilla on 2,1 miljardin euron suuruinen vararahasto. Suomen Pankin arvonmuutostilien, varausten ja rahastojen yhteismäärä on toiminnallisen tuloksen tappiovuosista huolimatta pysynyt vakaana.

Suomen Pankin osuus eurojärjestelmän talletuksista oli 54 miljardia euroa, mikä yhä rasitti Suomen Pankin tulosta edellisvuotta matalammasta korkotasosta huolimatta. Vuoden 2025 toiminnallisen tappion ennakoidaan kuitenkin olevan selvästi vuoden 2024 tappiota pienempi, mikäli korkotaso edelleen laskee markkinaodotusten mukaisesti. Pankin tuloksen ennustamiseen

liittyy huomattavaa epävarmuutta taseen korkoherkkyyden vuoksi.

Suomen Pankin taseen rakennetta ja taloudellista tulosta määrittävät keskeisesti hintavakauden ylläpitämiseksi tehdyt rahapoliittiset toimet sekä valuuttavarannon hallinnointi. Keskuspankin oma taloudellinen voitto ei ole sen toiminnan ensisijainen tavoite. Eurojärjestelmän eri keskuspankit ovat yhteisten rahapolitiikkatoimien vuoksi lähtökohtaisesti samassa tilanteessa tuloksen muodostuksen kannalta.

Suomen Pankki on jakanut tuloksestaan valtiolle euroaikana 3,2 miljardia euroa. Tällä hetkellä voitonjakomahdollisuuksia valtiolle ei ole.

- [Suomen Pankin vuosikertomus 2024](#)

Asiasanat

Suomen Pankki, tase, tilinpäätös